

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Regvlæ Societatis Iesv

Angeli, Bernardo d'

Romæ, 1616

Regulæ Magistri Nouitiorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68329](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68329)

REGVLAE

MAGISTRI

Nouitiorum.

De ijs, qua ad eius personam, & instructionem pertinent.

CAP. I.

Officij neces-
sitas, & gra-
uitas.

Em esse magni momenti sibi
commissam intelligat, quã-
doquidem ex prima Noui-
tiorum institutione pendet
maiori ex parte eorumdem
profectus, & spes nostræ So-

citatis in Domino: curetque vt in dies per
studium propriæ perfectionis, instrumentum
aptius ad eos iuandos reddatur.

P. 3. c. 1. §. 12.
Amabilem se
præbeat.

2 Amabilem se præstet, & vitæ integri-
tate ac discretione ita se gerat, vt omnes, qui
in

in probatione sunt, ad eum in suis tentationibus confidenter confugiant, eique seipso confidenter aperiant, & ab eo consolationem, & auxilium in omnibus in Domino sperent.

3 In Domibus probationis separatis præter has regulas officij sui, habeat etiam regulas, & omnes facultates aliorum Rectorum, exceptis ijs, quæ Nouitiatui non conveniunt.

4 Habeat socium Sacerdotum fidelem & in rebus spiritualibus exercitatum, à Provinciali designatum, qui in ijs, quæ in Nouitiatu agenda sunt, sit eius Coadiutor. Habeat etiam aliquem fratrem ex antiquioribus in virtute probatum, & prudentem, qui iuxta ordinem obedientiæ significet unicuique exercitia exteriora, in quibus occupandi sint, & manu ducat illos cum opus est, ad illa faciendâ.

5 In Domo Probationis coniuncta Domui professorum, vel Collegio, habitatione tamen distincta, Magister Novitiorum erit subordinatus Præposito, vel Rectori: non tamen erit sub obedientia Ministri, sicut nec eius socius: in ea autem Domo, vel Collegio cœnatio sit communis, mensa aliqua Novitijs, & eorum Magistro designata.

6 Hic Magister Novitiorum pœnitentias in Nouitiatu tantum suis Novitijs imponere

Habeat etiam Regulas, & facultates Rectorum.

Socios habeat.

In Domo cœiuncta Collegio, &c. cui erit subordinatus.

Quando pœnitentias imponet.

Hic 3 pote-

poterit, extra vero, non nisi consulto Superiore.

Potestas ordinaria. absol- uendi à refer- uatis.

7. Habeat hic idem Magister Nouitiorum potestatem ordinariam absoluedi à casibus referuatis Nouitios, qui sub ipsius cura degunt, nisi eius Superiori hæc facultas aliqua de causa restringenda videretur.

Verfatus sit in lectione librorum spiri- tualium.

8. Verfatum esse oportebit in lectione librorum spiritualium, vt deceptiones, quæ in spiritali vita accidunt, non tantum experimento, sed etiam lectione intelligat. Quibus autem vtiliter ipse vti poterit, ij fere sunt, qui in subiecto Catalogo numerantur. Nouitijs vero eos tantum legendos tradet, qui nostro instituto conueniunt, ne quid ab eo alienum hauriant, aut quacumque ratione quicquam detrimenti capiant.

LIBRI AD VSVM MAGISTRI
 Nouitiorum accommodati.

- C** Gregorij Moralia, & Regula.
Augustini Confessiones, & meditationes.
Bernardus.
Bonauentura Opuscula.
Cassianus.
 Homilia Dorothei, Macharij, Casarij Arelatensis Episcopi.
 Opuscula Ephrem, Nili, Esaiæ Abbatis.
 Diadocus.
 Vgo de S. Victore de Claustro animæ.
 Ricardus de S. Victore.
 Umbertus de eruditione Religiosorum.
 Innocentius de contemptu mundi.
 Thomas de Kempis de imitatione Christi, & alia eius opuscula.
 Vincentij tractatus de vita spirituali.
 Ludouici Blosij opera.
 Dionysij Carthusiani opuscula.
 Albertus Magnus de Virtutibus.
 Epistolæ Catherinæ Senen.
 Landulphus de vita Christi.

HISTORICI.

- Gregorij Dialogi.
 Gregorius Turonensis de gloria Confessorum, & vita S. Martini.
 Eusebij historia Ecclesiastica.
 Seuerus Sulpitius de vita S. Martini.
 Vitæ Patrum selectæ.
 Vitæ sanctorum Lipomani, & Surij.
 Petrus Damianus.
 Petrus Cluniacensis de miraculis.
 Literæ Indicæ.
 Vita Patris N. Ignatij, & alij similes ad Novitiorum vtilitatem accommodati: ex quibus desumet aliquos pro illorum vsu.

De prima probatione.

C A P. I I.

Postquam in Domino statuetur, ad probationem aliquem admittendum esse in domo, vel habitatione separata prima probationis; hospitem more duodecim dies, vel usque ad viginti, & amplius, prout Superiori videbitur, diuersetur: vt eo tempore de ijs, quæ pertinent ad Societatem ipse certior reddatur, & Societas eundem plenius in Domino cognoscat.

10 Postridie ei declarabitur, quomodo in eo loco se gerere debeat, ac nominatim ne verbo, aut scripto (nisi Superiori aliqua de causa non leuis momenti aliud videretur) cum externis, vel domesticis agat, præterquam cum ijs, quos ad id Superior designauerit.

11 Librum completum examinis absque declarationibus latina lingua pro ijs, qui eam intelligunt, & vulgari pro alijs habeat, nec non & eisdem linguis Summarium Constitutionum, & regulas communes habere debet.

12 Elapsis duobus aut tribus diebus examinari accuratius incipiat, & relinquatur ei scriptum prædictum examen, vt solus id maturius

In ex. c. 1. §.
13. & p. 1. c. 4.
§. 1.

Admissus quã
to tempore
hospitem mo-
re diuersabi-
tur.

P. 1. c. 4. §. 4.
Ei quomodo
se gerere de-
beat declaran-
dum.

Ad id neces-
sarios libros
habebit.

P. 1. c. 1. lit. D

In Ex. c. 1. §.
13. & lit. A. &

p. 1. c. 4. §. 5.
Quando exa-
minabitur ac-
curatius.

turius consideret, nisi in aliquo particulari aliud examen breuius proponendum esse Superior iudicauerit.

13 Postea literę Apostolicę Iulij iij. anno In ex. c. r. §. 1550. & Summarium Constitutionum, & Regulae communes eidem ostendantur, & relinquantur, vt omnia per otium magis considerent: ijs vero qui literas Apostolicas latinas non intelligerent, satis esset earum summam declarare.

14 Ordo examinandi esse debet, in primis proponere, ac profequi, quę quatuor primis capitibus examinis continentur: deinde ea quę speciatim ad literatos pertinent, vel Coadiutores, vel Scholares, aut indifferentes: quamuis autem omnibus integrum examen relinquatur, non sunt tamen omnes particulariter examinandi, nisi de ijs, quę ad vnumquemque pertinent, & si quid alicuius momenti occurrerit, quod Superiorem scire oporteat, scripto notabit.

15 In his omnibus proponendis, & declarandis paulatim procedatur, vt qui examinantur, res omnes nostri Instituti, iuxta ipsorum gradum bene percipiant, ad suam maiorem satisfactionem, & stabilitatem: & illa praesertim sunt magis explicanda, quę postea aliquam difficultatem afferre possent, vt de animi promptitudine ad seruiendum Deo vbique, & in re quauis; de manifestatione

tionem tum suorum, tum alienorum defectuum iuxta Constitutiones; de manifestatione etiam conscientiae statutis temporibus, de indifferentia ad gradus Societatis in scholaribus, & literatis. Ad quam indifferentiam diserte intelligant, tum initio cum Societatem ingrediuntur, tum postea sexto quoque mense, praecipue vero cum vota biennio elapso, emittere debent; Nostros omnes obligari quarto quodam voto: quod verba illa formulae votorum scholasticorum continent, scilicet (Promitto eandem Societatem me ingressurum) ut scilicet gradum Coadiutoris formati, vel professi recipiant, prout Generalis Praepositus iudicaverit.

16 Si quis ad studia maiorem propensionem quam par esset & minorem iudifferentiam, quam ad alia ministeria Societatis praese ferret, & videretur nihilominus ad ea minus aptus, non tantum proponatur ei scriptum Examen, ut reliquis, sed & §. 2. c. 7. accurate illi explicetur, interrogeturque an patienter se dimitti sinet à Societate dummodo ab omni voto ac promissione liber maneat.

17 Admoneatur, ut vere omnino, ac sincere respondeat: nam aliter multa gravia, incommoda inde oriri possent; & nihilominus admoneri Confessarium oportet, ut si quis vere non respondisset, eius de ea re conscientiam stimulet.

Dec. 73. §. 15.
Cong. 7.

Ex Decr. 66.
§. Cong. gen.

Decr. 70. c. 6g.

4.
Quid cum propenso ad studia & non indifferente.

In ex. c. 3. §. 1
& lit. A. & c.
2. lit. A.

Quid cum non sincere respondit.

- In interrogationibus seruandum secretum.**
 In ex. c. 3. §. 1.
 Ibid. c. 4. §. 8.
- 18 Si quid erit in interrogationibus, quod secretum requirat, id obseruabitur, ut par est, & interrogato placuerit: declaratur tamen ei, quod iuxta Constitutiones licebit rem omnem Superiori manifestare.
- In ex. c. 4. §. 2 & can. 1. cong. 3.**
 Promissio abdicandi se bonis.
- 19 Promittat relicturnm se omnia bona sua post vnum annum ab ingressu, quando- cunque iniunctum à Superiore ei fuerit: & declaratur, quod actus huius promissionis, nec votum est, nec solum propositum, sed promissio simplex, illa conditione affecta, si ipse perseverauerit, & Superior ei iniunxerit.
- P. 1. c. 4. §. 1 & Decr. 78. cong. 4.**
 Accurate informetur de instituto.
- 20 Hoc tempore primæ probationis per quinque vel sex dies accurate informantur prædicto modo de ijs, quæ ad institutum, & ad ipsos pertinent, & lectione alicuius pij libelli, qualis esset de imitatione Christi, subinde recreentur.
- Coadiutores temporales, quomodo instruendi.**
 In ex. c. 5. §. 6 & p. 1. c. 4. §. 5. & decr 78. Cōgreg. 4.
- 21 Coadiutores vero temporales, qui legere non didicerunt, aut qui minus ad hæc tractanda idonei videbuntur, quamuis in propria vocatione, iuxta ipsorum captum, plene instituendi sunt; poterunt tamen hoc tempore aliquo exercitio corporali, aut labore manuum iudicio Superiorum occupari, seiuncti tamen ab alijs.
- Lectiones prælegendæ & exhortatio faciendæ.**
- 22 Deinde qui literis operam dederunt, de singulis facultatibus, in quibus versati sunt, singulas prælegant lectiones coram eis, qui à Superiore ad eorum talentum cognoscendum

scendum in doctrina, & proponendi modo sunt constituti, & postea exhortationem unam quisque faciat.

23 Tum si quis, antequam fuerit in Societatem admissus, spiritualia Exercitia non fecerit, hoc primum experimentum (vt sequenti capite, vbi de experimentis agitur, mox dicitur) iuxta 4.c. Exa. §. 10. aggredietur, & iuxta exercitia suo tempore generaliter confiteatur, nisi ante ingressum fuerit alicui de Societate generaliter confessus: tunc enim satis erit, si ab eo tempore generalem confessionem incipiat: & eodem tempore conscientiam suam Superiori, aut ei, quem Superior designauerit, aperiat, iuxta par. 1. Const. c. 4. §. 6. & si ab aliqua censura virtute nostrorum privilegiorum absolutus fuerit, admoneatur quod si non perseuerauerit, in eandem reincidet. Declaretur etiam illi, si qua vota cum adhuc esset in seculo emisit (præterquã religionis determinatæ) in nostra Societate tamdiu suspensa esse, dum ipse in Societate manserit, quod si recesserit, eadem obligatione teneri, qua ante ingressum tenebatur. Expleto autem tempore huius experimenti, sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum accipiet, & communem Domum habitationis ingrediatur, vbi cum alijs versari, & in secunda probatione diutius exerceri Novitij solent.

Dec. 78. Congreg. 4.

Spiritualia Exerc. primū experimentū.

Exa.c.4. §. 41

Exa.c.4. §. 36

Can. 22. Congreg. 1.

P. 1. c. 4. §. 6.

Dec. 78. Cō-
greg. 4.

Quæ causæ
differendi spi-
ritualia Exer-
citia.

24 Si vel cuiusquam valetudo, vel ali-
qua temporis aut personæ ratio persuaserit,
non esse tam diu hæc mentalia exercitia con-
tinuanda, antequam exercitia aggrediatur,
per quatuor vel quinque dies vacare, & sepa-
ratim recreari poterit; vel si Magistro Noui-
tiorum videretur, facta confessione generali,
& peractis exercitijs primæ hebdomadæ. Sed
quando hæc relaxatio longius ob valetudi-
nem aut aliam rationem protrahenda Magi-
stro Nouitiorum visa fuerit, poterit sumpta
Eucharistia etiam ad communem conuictum
admitti; & vbi firmior fuerit, sua exercitia
peraget.

In Exa. c. 4. §.
4. & p. 1. c. 4.
§. 6.

Afferuentur,
quæ à Noui-
tijijs afferuntur.

25 Si Superior iudicauerit eum Domi re-
tinendum, curet, vt in libro ad id designato,
quem penes se Procurator habere debet, scri-
batur quicquid vnusquisque Domum attule-
rit, cum subscriptione eius qui examinatus
est; & vt hæc alicubi separatim afferuentur,
quousque biennio expleto consueta vota emi-
ferit.

P. 1. c. 4. §. 6.

Notet diem
ingressus vni-
uscuiusque.

26 In alio libro, quem apud se habebit,
notabit diem, & annum ingressus vniuscuius-
que, incipiendo à die, quo primum proba-
tionē intrauit; & nomen, & patriam, & quod
contentus sit obseruare omnia ei proposita.
Quando vero aliqui in Coadiutores tempo-
rales, & indifferentes admittentur, speciatim
id scripto declaretur, quod vt tales examina-
ti, &

ri, & admissi fuerint; & hæc, qui examinatus est, manu sua subscribat, & si scribere nescit, alius eius nomine scribat.

De secunda probatione.

C A P. III.

De experimentis.

27 I N primis diligenter curet, vt Nouitij sex illis experimentis, quæ in Constitutionibus traduntur, serio, & cum desiderio fructu exerceantur, intelligatque præcipuam Nouitiatus partem in his probationibus positam esse.

In Ex.c.4.§.9
Experimenta serio capiantur.

28 Exercitia spiritualia primum singulis, eo quo procedunt ordine, præscripto tempore atque exacte tradantur, secundum vniuscuiusque dispositionem, & captum, iuxta Regulas libri Exercitiorum, prætermittis tamen his, quæ ad electiones spectant; vt inde, præter alia, certam, ac nostro instituto consentaneam mente, & voce orandi rationem habeant, quam in posterum seruire debeant.

In Exa.c.4.§.10. & p.3 c.1. §.20.

Quomodo Exercitia spiritualia tradenda.

29 Quoad secundum experimentum, quo hospitalibus per mensem seruire debent, videbit ipse, quid magis expediat, an nostros ibidem cibum capere, & dormire, an vero per aliquot

In Exam.c.4 §.11.

aliquot horas quotidie ministerium egris impendere.

Morbos, ac mulieres vitēt vbi sunt.

30 In hac probatione aduertat, ne nostri nimio feruore suæ valetudini noceant, aut periculo contagionis alicuius morbi se exponant: admonebitque, ne ingrediantur partem illam Xenodochij, vbi mulieres habitare solent.

In Exam. c. 4. §. 12.

Peregrinationes quomodo subeundæ.

31 Mense alio ad peregrinandum sine pecunia mittantur, ostiatim pro Christi amore mendicando, vt ad incommoditatem comedendi, & dormiendi assuescant, & vt omni spe abiecta, quam in pecunijs, & rebus alijs creatis possent constituere, eam integre & vera cum fiducia in Domino constituent.

Quid in peregrinos, &c.

32 Aduertendum, ne imbecilles, aut tenerioris ætatis his peregrinationibus notabile detrimentum patiantur, ne fiant asperiore hyeme, aut feruentiore æstate; illisque regulas Peregrinorum, literas patentes, & cum opus erit, particularem etiam instructionem tradet, & ab vltimo loco, ad quem peruenerint, testimonium à Superiore Domus, vel Collegij Societatis, si ibi fuerit, vel ab alio fide digno secum ferant, quod suam deuotionem secuti sine vlla cuiusque quere-

In Exam. c. 4. §. 20.

Ibid. §. 19. & 22.

la eo peruenerint: & in secundo, quinto, & sexto experimento, iuxta Constitutiones idem seruetur.

33 In quarto experimento, quo in officijs abiectionis exercentur, aduertat, ne nimia corporis fatigatione, spiritus obruatur: & à Scho- lasticis fiat potius ad propriam cuiusque ab- negationem, & humiliationem, quam pro domestica aliqua necessitate. Dum autem hæc probatio fit in Domo probationis, va- cabit qui ita probatur, ab alijs exercitijs alio- rum Nouitiorum, exceptis conferentijs, & exhortatione ordinaria.

34 Cum hæc probatio non fit in Domo probationis, sed in Domibus professis, aut Collegijs, fit aliquis, qui Nouitiorum pecu- liarem curam gerat, vbi in recreatione sepa- rati sint, adiunctis alijs, à quibus in Domino adiuuari possint.

25 In docenda doctrina Christiana pue- ros, ac personas rudes, publice vel priuatim, prout occasio se obtulerit, & in Domino ei commodius visum fuerit, tanquam in re pro- pria nostri instituti Nouitios exercendos cu- rabit, habita personarum ratione.

36 In confessionibus audiendis, & prædi- catione Diuini verbi Domi, aut foris, circa finem primi anni probentur, qui ad huiusmo- di ministeria idonei inuenientur, & bonæ edi- ficationis specimen iam dederint, eo tamen modo, ne tanquam operarij ordinarii ad mi- nisteria hæc exercenda exponantur, sed breui tempore, & ad probationem.

In Exam. c. 4.

§. 13. Aduertendum in 4. experi- mento.

In Exam. c. 4.

§. 16. Nouitiorum cura extra Domum pro- bationis. P. 3. c. 1. lit. D.

In Exam. c. 4.

§. 14. Doct. Christi- qualis vsus.

In Exam. c. 4.

§. 15. Qui proban- di in cōfessio- nibus & præ- dicatione.

Experimēto-
rum perma-
tatio.

37 Tametsi Exercitia spiritualia exacte omnibus in principio tradenda sunt; quo ad reliqua tamen experimenta, si quod eorum permutandum, aut multum moderandum iudicaret, id ne faciat inconsulto Prouinciali quamquam antepone, aut postponere ipse ea poterit, pro ratione personarum, temporum, aut locorum.

Probationes
ex interuallo
intra annum
absoluantur.

38 Aduertat, vt hæ probationes inter se debitis spatiis distinguantur, ita, vt Nouitii vna peracta, aliquandiu ad solita exercitia Domus probationis redeant, vt corpore, & spiritu recreati, vberiore fructum ex præteritis laboribus colligant, ea tamen ratione, vt intra annum omnes absoluantur. Quod si peculiari aliqua de causa hæ probationes ad secundum annum differendę viderentur, prius Prouincialis consulatur.

In Exam. c. 2.
§. 16.

In Exam. c. 4.
§. 16. & p. 9.
c. 3. §. 8 lit. E.

Alia experi-
menta fieri, &
hæc repeti pos-
sunt.

39 Præter hæc experimenta, alia fieri hoc biennio probationis possunt, & hæc eadem ex parte repeti, quando in Domino ita expedire iudicauerit, & quidem omnia cum maturitate, & prudentia, & ædificatione etiam externorum, sunt facienda.

*De institutione, & regimine No-
uitiorum.*

Mortificatio-
nes publicæ
ordinariæ.

40 **N**E fiant mortificationes publicæ, nisi ordinariæ, iuxta Constitutiones,

vt

vt sunt præter solita experimenta, petere
ostiatim eleemosynam; comitari Emptorem
ad comportanda ea, quæ emuntur; indui ve-
stibus vilioribus, quæ tamen religiosos de-
ceant, & alia id genus, vt in officio Rectoris
dicitur.

41 Conuenit, vt qui probantur, vestitus
ratione ad mortificationem, & abnegatio-
nem sui, & ad mundum, eiusque vanitatem
sub pedibus conculcandam iuuentur, & id
quidem quantum consuetudo, officium, &
personarum circumstantiæ patientur. Discre-
tioni autem eius relinquatur, habita ratio-
ne adificationis, an cum eisdem vestibus,
quas ex seculo tulerunt, incedere sint per-
mittendi, an vero cum alijs eas permutari
oporteat.

42 Conferet, vt aliquando occasionem
præbeat iis qui probantur, exercendi obedi-
entiæ, & paupertatis virtutem, eosdem tentan-
do ad maiorem ipsorum vtilitatem spiritua-
lem: in hoc tamen mensura iuxta vniuscuius-
que vires obseruetur.

43 In pœnitentijs, & corporis afflictio-
nibus aduertat, ne nimius huiusmodi rerum
vltus tantopere vires debilitet, vt postea ad
ministeria nostri instituti inutiles reddantur;
nec contra, tanta in illis sit relaxatio, vt fer-
uore spiritus refrigescente, humani ac inferio-
res affectus incalescant.

P. 3. c. 2. lit. C.
& in Exa. c. 1.
§. 13. lit. F.
Quando ve-
stiti humili
probentur.

P. 3. c. 1. lit. V
Obedientia,
& paupertate
exerceantur.

P. 6. c. 3. §. 1.
Modus in pœ-
nitentijs.

- Lectiones de rebus Instituti. 44 Lectiones fiant de his, quæ ad institutum pertinent, & continentur Literis apostolicis, Regulis, & Constitutionibus, præcipue vero de ijs, quæ in Examine, & tertia parte habentur, aut de alijs quæ eo feruntur, mutata interdum materia, vt tædium tollatur: modus vero lectionum facilis sit, & simplex, & ad Nouitiorum animos ad instituti amorem, & solidarum virtutum perfectionem promouendos accommodatus.
- P.3.c.2.§.20. Doct. chr. & modus in Sacramentis, Missa, oratione, lectione tenendus. 45 Explicetur breui enarratione doctrina Christiana, ac modus bene, & cum fructu confitendi, communicandi, Missam audiendi, & eidem decenter ministrandi, orandi itidem, meditandi, & libros denique pijs legendi pro captu vniuscuiusque, tradatur.
- Quibus de rebus Nouitij crebro monendi. 46 Admoneat crebro Nouitios, vt in omnibus rebus Deum quærant, & in suis actibus intentionem puram ad Dei beneplacitum dirigant; vt familiares cum Deo in spiritualibus deuotionis exercitijs esse curent; & tandem ita sint instructi Nouitij, vt nihil perfectionis, quod diuina gratia consequi possint in absoluta nostri instituti obseruatione, prætermittant.
- P.3.c.1.§.26. P.10.§.2. P.6.c.1.§.1. Omnes perspectos habeat & rationem sui suauiter exigat. 47 Omnes perspectos habeat, vt magis illis prodesse possit: ad quod iuuabit, cum illis frequenter singillatim agere, & rationem

ab vnoquoque rerum suarum suauiter exigere: in his autem priuatis colloquijs magnam vtilitatem positam esse sciat.

48 Det operam, vt Nouitij religiosam modestiam præferant, iuxta Constitutiones, & regulas, quæ de ea conscriptæ sunt, in quibus tempore Nouitiatus diligenter instituenti erunt.

49 Cognoscat, quem procedendi modum in oratione, & examine seruent: & petat interdum, an contra aliquem defectum adhibeant examen particulare, & quando resistunt tentationibus, an proprijs remedijs vtantur: in acquirendis virtutibus quam rationem teneant: & intelligat demum, an in his omnibus præsent ea, quæ ab ipso acceperunt.

50 Si aliquis sollicitetur, vel perturbetur ab hominibus, qui in via spiritus non bene procedunt, & expediat illum in alium locum transferri, Prouincialem tempestiue moneat.

51 Si duo in eodem cubiculo habitent, alter eorum eiusmodi sit, vt minime dubitetur, quin alter sit eius societate profecturus: & eandem ob causam inter cubicula, quæ seorsum vnicuique iuniorum assignantur, par est, aliquos maturos ex antiquioribus intermisceri.

52 Si aliquando permittendum videre-

I 3 tur,

P. 3. c. 1. S. 4.

In Regulis modestiæ instituat.

Rerum spiritualium rationem requirat.

Quando quis mutandus de loco.

P. 3. c. 1. lit. A.

P. 3. c. 1. lit. D.

Quales in cubiculo sint.

P. 3. c. 1. lit. B.

Quando, & tur, vt aliquis consanguineos, vel amicos, quomodo cū quos in seculo habebat, alloqueretur, con- externis loquē ram aliquo à Superiore ad id designato, id- dum. fiat, & breuiter, nisi particulares ob causas aliud statueret Superior totius Domus, vel Collegij.

Officia publ. 53 Nouitij non sunt, vt plurimum, af- ne habeant. signandi in socios nostris, qui adeunt domos secularium, nec debent habere officia publica, in quibus necessarium sit agere cum externis, vt Emptoris, Ianitoris, & Sacristæ.

P. 3. c. 1. §. 3 & lit. D. 54 Videat, num aliqui in schedulis, Assignare qui Nouitijs assignandi sint, vt cum eis loqui possint, quorum exemplo, & colloquijs proficiant in Domino: & si cum alijs sine facultate egerint, debitam eis pœnitentiam iniungat.

P. 3. c. 1. lit. T. 55 Admoneat eos, ne vota ante biennium emittant sine Superioris facultate, Facultas, & modus emittendi vota ante biennium. quam in primo anno nouitiatus, solus Provincialis re mature considerata dare poterit. P. 5. c. 4. lit. G Horum autem, qui hæc vota semel apud se ex licentia Superioris, iuxta formulam Societatis emiserint, memoria in libro aliquo asseruetur, & postea tempore nouitiatus, bis in anno statutis temporibus, seorsum ab alijs, qui biennium expleuerunt, ipsi simul inter se illa renouabunt.

Can. 9. cōg. 4. Quid de ineptis. 56 Diligenter obseruare debet in toto probationis decursu, an ineptus aliquis, aut

aut inutilis nostro instituto probabiliter futurus sit: in quo maior habenda est ratio boni communis Societatis ad gloriam Dei, quam particularis cuiusque: quid autem sentiat in hac re, ad minimum sexto quoque mense ad Prouincialem scribat, vt ipse provideat.

57 De singulis etiam sub finem biennij ad eundem scribat; vt cum illius facultate consueta vota Societatis emittant, aut diutius probentur: prius autem quam vota emittant, per hebdomadæ spatium se colligant, & aliqua exercitia spiritualia, præter alia, quæ præscripta sunt, faciant. Curandum autem erit, vt in libro, in quo notantur nomina eorum, qui huiusmodi vota simplicia emittunt, postquam illa quis emisit, subscribat, se tali die & anno emisisse vota, & clare intellexisse vim illius promissionis esse manere se obligatum ad eam in differentiam, de qua in Regula 15. dictum est, in hanc formam.

Ego (N.) statis temporibus examinatus emisi vota Scholasticorum approbatorum, iuxta formulam consuetam Societatis, die tali, & anno, celebrante (N.) & clare intellexi illis verbis, Promitto me ingressurum, &c. contineri quartum votum, quo me obligauit ad acceptandum quemcunque gradum Coadiutoris formati, siue professi prout

I 4 Præ-

Vota in fine biennij emittenda.

In ex. c. 1. §. 12. & c. 4. §.

43. Ibid. c. 4. §. 41. In ex. c. 4. §.

16. Ex dec 66. §. congr. gen.

Formula subscriptionis.

Præposito Generali ad maius Dei obsequium fore videbitur.

Tertiaz probationis modus peragenda.
In Exam. c. 4. §. 16.

P. 5. c. 2. §. 1.

P. 4. c. 4. §. 4.

P. 4. c. 4. §. 4.

Coadiutores in quibus instruendi.

In Exam. c. 6. §. 6. & 7. & p. 1. c. 2. §. 2.

Exhortationibus omnes intersint.

In conferentijs quinā interrogandi.

Dec. 73. §. 44

Cong. 7.

Indifferentes.

58 Scholastici, qui studijs absolutis tertium probationis annum peragunt, in varijs experimentis, & speciatim in nonnullis iam dictis, quamuis illis prius iam perfuncti fuerint, probentur. Huius autem probationis tempore in schola affectus se exercent, & in rebus spiritualibus, & corporalibus, quæ ad profectum in humilitate, & abnegatione vniuersi amoris sensualis, voluntatis, & iudicii proprii, & ad maiorem cognitionem, & amorem Dei conferunt, insistant.

59 Adhibeat diligentiam, vt Coadiutores temporales in modo orandi iuxta Constitutiones instruantur; eosque mysteria Rosarij doceat, & priuatim instruat, vt ad suæ vocationis ministeria afficiantur, & sorte Marthæ contenti sint.

60 Exhortationibus ordinariis omnes intersint, Coadiutores tamen temporales, & indifferentes non interrogentur in Conferentijs, nisi cum rerum & personarum delectu, nec ad Tonos conueniant: & ii quidem per annum ad minimum in Domo probationis sint: reliquo autem biennii tempore sic sub cura Magistri erunt, vt aliis officiis ad instar aliorum Coadiutorum vacare possint, & tempus ordinarium orationis Domus, vel Collegii, vbi agent, habeant: experimenta tamen,

men,

men, ad quæ apti fuerint, intra annum absoluant.

61 Quando erit concio Domi, vel in Ecclesia, quam Nouitii sint audituri, eo die à Lectionibus, & Conferentiis, & Tonis liberi erunt.

62 Singulis hebdomadis, die vna à solitis exercitiis vacent, in qua aliquid honestæ recreationis poterunt sumere Domi, vel foris.

De examine semestri Nouitiorum.

63 Sexto quoque mense per biennium Probationis, literas Apostolicas, & Regulas vnusquisque videre, & considerare debet, & Examen relicto secundo, & tertio capite, & aliis, quæ ad gradum suum non pertinent, vt Regula 12. & 13. dictum est. Deinde postquam hæc omnia viderit, interrogetur,

64 An prædictis omnibus contentus sit, an vero aliquid dubii, vel difficultatis circa ea occurrat; quæ experimenta peregerit, & quomodo in illis se habuerit.

65 An vires sibi corporales, & spirituales suppetere sentiat ad labores perferendos, qui in Societate requiruntur: num deliberatum, habeat animi propositum viuendi, & moriendi in hac Societate Iesu Domini Nostri.

66 Exa-

Lectio-
nes, cō-
ferentia, et to-
ni.

Dies vacatio-
nis.

In Exa. c. 1. §.
13. & c. 4. §. 4
Sexto quo-
que mense
consideranda.
P. 1. c. 1. lit. D

De quibus est
præterea in-
terrogandus.

In Ex. c. 5. §. 4
Propositum
vocationis.
Ibid. c. 3. §. 14

Examen scri-
pto constat.

66 Examen hoc factum esse notetur scri-
pto, vt constat. Quod si quid noui occurrat,
aut si qua mutatio alicuius momenti acci-
dat, Superiorem certiozem reddat.

In Exam.c.4.
§. 48.

Ibidi §. 41.
Cui ratio cō-
scientiæ, et ge-
neralis confes-
sio facienda.

67 Demum qui sic examinatus est, red-
det rationem conscientiæ suæ Superiori, aut
ei, quem Superior delegauerit, & ab vltima
confessione generali incipiendo generaliter
confitebitur Sacerdoti, qui fuerit à Superiore
designatus.

De ordine Domus Probationis.

C A P. I V.

Quid mane
cum surgunt.

68 **N**ouitii mane post pulsam campanæ,
dum surgunt, dum se induunt, & le-
ctum decenter operiunt, aliquas orationes
ad Deum fundant, aut aliquid in Domino me-
ditentur: & reliquo semihoræ spatio, pia ali-
qua lectione, aut alia ratione ad orationem
se preparare poterunt.

Vna hora ora-
bunt.

P. 4. c. 4. §. 3.

& 4. lit. B. &
C. & Can. 6.

Cong. 4.

Semihora ad
cubiculum cō-
ponendum.

69 Postea integram horam orationi men-
tali, aut vocali, vel meditationi dent, iuxta
cuiusque captum, & Magistri Nouitiorum
instructionem.

70 Absoluta oratione, media illis con-
ceditur hora ad lectum, & cubiculum com-
ponendum, & ad dispiciendum, quem fru-
ctum ex oratione collegerint.

71 Post

71 Post hæc, Missam deuote, & reuerenter audiant: qua absoluta, intersint lectioni, seu exhortationi, quæ de rebus spiritualibus bis in hebdomada, per dimidiam horam, illis fiet: reliqua autem dimidia statim repetent audita, & conferent inter se terni, aut quaterni, sine vlla disputatione, sed cum humilitate, & modestia.

72 Sequenti die, iis de rebus, vt melius ad praxim reducantur, eadem hora fient collationes, hac ratione, vt lectione præcedenti breuiter per vnum, aut plures à Magistro designatos repetita, proponat aliquis quomodo vincatur talis tentatio, aut difficultas in re proposita, aut vnde oriatur hoc, vel illud impedimentum, & quid remedii possit adhiberi, & alia similia: postquam autem aliqui dixerint quid sibi occurrat, Magister constituet, quid tenendum sit.

73 Reliquo toto tempore vsque ad examen, quod semper ante prandium fiet per quartam horæ partem, in suis officijs, aut in aliquo exercitio corporali, aut labore manuum à Magistro Nouitiorum præscripto occupabuntur: aliquid tamen temporis quotidie, præsertim ante prandium tribuant Regulis, & Doctrinæ Christianæ, & alijs, quæ iudicio Magistri Nouitiorum cuique conuenient, addiscendis, & memoriæ mandandis.

74 Post examen sequatur prandium, quo

P.4.c.4. §.3.
- Missam au-
diant. *abrog.*
P.3.c.1. §.12
et 20.

Collationum
modus, et ma-
teria.

In corporali-
bus se exer-
ceant.

P.4.c.4. §.3.
et 4.

P.3.c.1. §.20.

P.3.c.2. lit.D

quo

Hora recreationis transigenda. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. quo absoluto horam integram recreationi dabunt, tam qui in priore, quam qui in posteriore mensa pransi erunt. Tempore autem recreationis, poterunt mutuo colloqui, dummodo pauciores quam quatuor non conueniant, nisi aliter Magistro videretur. Agent autem de exemplis vitæ Christi, vel Sanctorum, aut de his, quæ cum ædificatione in Societate fiunt, aut de re aliqua vtili in Domino.

Quid post expletam recreationem. 75 Expleto recreationis tempore, audito campanæ pulsu, se se ad cubicula recipiant (præter eos, qui in aliquibus officijs occupati erunt) vt aliquid legant, vel scribant, vel quid aliud agant, iuxta Magistri præscriptum.

Memoriter recitabunt. 76 Post finitam horam, omnes cum Magistro conuenient, & pensum aliquod eorum, quæ antea memoriæ mandauerint, reddent. P.3.c.1.S.20. Postea explicabitur illis bis singulis hebdomadis, per dimidiam horam Doctrina Christiana: deinde eam recitabunt vno stante, & interrogante, & alijs respondentibus, vel sese inuicem interrogantibus: & instruuntur in modo docendi illam, iuxta morem regionis. vno vero die cuiusque hebdomadæ, fiant Toni.

Ad exercitiū redibunt. Dec. 41. Cong. 2. & Can. 12. Cong. 1. 77 His expletis, ad sua officia, vel ad aliquid legendum, aut alias occupationes se conferent: deinde ante vltimam horam quæ cœnam

cœnam præcedit, per semihoram orationi vacabunt: ipsam vero horam ultimam, sequentem ante cœnam, partim officijs domesticis, partim corporali exercitationi, vel alijs occupationibus, quas Magister præscripserit, impendent.

78 Post cœnam horam integram recreationi dabunt, reliquo tempore vsque ad examen (quod semper fiet antequam cubitum eant, per quartam horę partem) poterunt aliquid legere, vel alia ratione se ad orationem sequentis diei præparare, vel aliud facere, pro arbitrio Magistri Nouitiorum.

79 Nouitios inter se conuersari non conuenit: sed silentium inuicem, & cum alijs obseruare, nisi in rebus in quibus loqui necesse sit, excepto recreationis tempore, de quo iam supra dictum est.

*De examine eorum, qui biennio absoluto
in Scholasticos approbatos ad-
mittuntur.*

C A P. V.

80 **P**ostquam quis biennium Nouitiatus, peractis experimentis expleuerit, & ad interrogationes, quę sexto quoque mense fiunt responderit, antequam vota Scholasticorum emittat, interrogetur,

81 An

Recreatio
post cœnam.
P.4.c.4. §.3.
& 4.

Silentium quan-
do et quomo-
do seruandum.
P.3.c.3.lit.D

P.4.c.3. §.3.
Interrogatio-
nes post bien-
nium.

- In Ex. c. 7. §. 3. 81. An velit se duci finire circa ea, quibus
Circum studia. studere debet, ac studiorum modum, & tem-
pus iuxta quod Superiori videbitur.
- De indiffe- 82. An contentus futurus sit eodem, at-
rentia ad om- que alij, modo, in Collegio agere, nullisque
nia. priuilegijs, aut prerogatiuis minimum om-
In Ex. c. 7. §. 4. nium, qui in eo fuerint anteire, omnem sui
curam Superiori relinquendo.
- In Ex. c. 7. §. 5. 83. An statuerit omnino apud se, studijs
Circum gradū, absolutis, ac probationibus peractis, Socie-
et ingressum tatem ad viuendum in ea & moriendum, in-
Societatis. gredi in eo gradu, quem Superior constitue-
rit, ad maiorem Dei gloriam.
- Post vota non 84. Admoneatur, quod votis post bien-
manet liber. nium ab ipso emissis non poterit sine faculta-
te Generalis à Societate nostra recedere, nec
ad aliam Religionem, excepta Carthusien-
sium, transire sub pœna excommunicationis
ipso facto incurrenda, iuxta Bullam Pii Quin-
ti, anno M. D. LXV. expeditam.

*De examine Scholasticorum studijs
absolutis.*

C A P. VI.

- In Ex. c. 7. §. 7. 85. **S**cholastici studijs suis absolutis, statim
An sint firmi postquam ad tertium annum Proba-
in suis votis tionis peragendum missi fuerint, generatim
et delibera- interrogandi sunt, an firmi in sua delibera-
tione. ne,

ne, & votis, & promissione Deo oblati antequam ad studia se conferrent, permaneant, ut eorum status melius cognoscatur, & ipsi magis in Domino iuvari possint.

86 Interrogentur etiam, & examinentur particulatim eisdem interrogationibus, & examine, quo sexto quoque mense, antequam ad studia mitterentur, interrogati fuerunt, ut Superioribus eorum memoria renouetur, & mutatio, si aliqua in rebus iam affirmatis accidisset, cognoscatur.

87 Postremo reddent rationem vitæ suæ, inchoando ab eo tempore, quo eam reddiderunt, quando ad studia missi sunt.

In Exam. c. 7.
§. 8.
Interroganda

In Exam. c. 4.
§. 39.
Reddent conscientie rationem.

RE.